

Sygn. akt XI Co 163/16

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu XI Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca SSR Joanna Grzempka

Protokolant stażysta Agnieszka Piczak

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2016 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela A. J.

przeciwko dłużnicze W. K.

przy uczestnictwie małżonka dłużniczki H. K. (1)

na skutek skargi małżonka dłużniczki na czynność Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu J. G. w sprawie Km 2134/13 w postaci zaniechania umorzenia postępowania w zakresie egzekucji z samochodu osobowego S. (...)

postanawia:

1. oddalić skargę;
2. kosztami postępowania skargowego obciążyć skarżącego.

Sygn. akt XI Co 163/16

UZASADNIENIE

H. K. (1) – małżonek dłużniczki W. K. złożył skargę na odmowę umorzenia przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Toruniu J. G. w postępowania Km 2134/13. Wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego w części dotyczącej egzekucji skierowanej do samochodu osobowego S. (...) nr podwozia (...). Skarżący twierdził, że tytuł egzekucyjny został wydany przeciwko jego żonie dłużnicze, zaś przeciwko niemu została nadana klauzula wykonalności z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską. Według skarżącego samochód, do którego skierowana została egzekucja, stanowi jego majątek osobisty, ponieważ kupił go za własne pieniądze подарowane mu przez ojca.

Komornik wniósł o oddalenie skargi.

Postanowieniem z dnia 2 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił skargę, wskazując, że w świetle podniesionych zarzutów skarżący powinien dochodzić swoich praw w trybie powództwa przeciwegzekucyjnego, nie zachodzi natomiast żadna z przesłanek umorzenia postępowania egzekucyjnego (sygn. akt XI Co 904/15).

Na skutek zażalenia skarżącego, postanowieniem z dnia 26 lutego 2016 r. Sąd Okręgowy w Toruniu uchylił zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Toruniu, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego. Jak wyjaśnił Sąd odwoławczy, jeżeli przedmiot

wchodzący w skład majątku osobistego małżonka dłużnika został zajęty na podstawie tytułu egzekucyjnego opatrzonego klauzulą wykonalności przeciw małżonkowi dłużnika z ograniczeniem odpowiedzialności do majątku wspólnego, małżonek ten może, na podstawie art. 825 pkt 3 k.p.c., żądać umorzenia postępowania co do tego przedmiotu.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd ustalił i zważył, co następuje.

W dniu 23 kwietnia 2007 r. między S. S. jako sprzedającym a H. K. (1) jako kupującym została zawarta umowa sprzedaży samochodu S. (...) nr podwozia (...) za cenę 19.000 zł (kopia umowy, k. 74). Bezsporne jest, że dłużniczka i skarżący byli wówczas małżeństwem i obowiązywał między nimi ustrój wspólności ustawowej małżeńskiej.

Zgodnie z art. 825 pkt 3 k.p.c. organ egzekucyjny umorzy postępowanie w całości lub części na wniosek, jeżeli egzekucję skierowano przeciwko osobie, która według klauzuli wykonalności nie jest dłużnikiem i która sprzeciwiła się prowadzeniu egzekucji, albo jeżeli prowadzenie egzekucji pozostaje z innych powodów w oczywistej sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego. Jak wynika ze wskazań Sądu Okręgowego, dla oceny czy postępowanie podlegało umorzeniu, konieczne było przesądzenie, czy samochód zajęty przez komornika istotnie należał do majątku osobistego małżonka dłużniczki tj. H. K. (1), a tym samym nie można było prowadzić co do niego egzekucji na podstawie klauzuli wykonalności ograniczającej odpowiedzialność małżonka do majątku wspólnego.

Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na skarżącym.

W myśl art. 31 § 1 k.r.o. w brzmieniu obowiązującym w dacie nabycia samochodu, majątek wspólny to przedmioty majątkowe nabyte w czasie małżeństwa przez jednego lub oboje małżonków. Zgodnie z art. 33 pkt 2 k.r.o. do majątku osobistego wchodziły zaś przedmioty nabyte m.in. w drodze darowizny, jak i ich surogaty.

Między dłużniczką a jej małżonkiem obowiązywał ustrój wspólności majątkowej, a sporny samochód został zakupiony w trakcie małżeństwa.

Skarżący twierdził, że samochód ten kupił mu ojciec po to, aby mógł dojeżdżać nim do pracy. Zeznał, że zakupu dokonał wspólnie z ojcem, jego ojciec miał przy sobie gotówkę i zapłacił za samochód. Twierdził też, że jego ojciec miał pieniądze ze sprzedaży gospodarstwa i z pobytu w USA. Oświadczył nadto, że zgłosił darowiznę od ojca w Urzędzie Skarbowym w T. wkrótce po zakupie. Sąd zwrócił się do I i II Urzędu Skarbowego w T. o informację czy H. K. zgłosił darowiznę od ojca. Z odpowiedzi wynika, że nie figuruje on w ewidencji podatników podatku od spadków i darowizn, a tym samym brak jest informacji o złożeniu oświadczenia o otrzymaniu darowizny.

Ponadto z zeznań dłużniczki wynika, że koszty utrzymania samochodu ponosił początkowo małżonek dłużniczki ze swoich zarobków, obecnie koszty te ponosi również syn, który od ok. 2 lat korzysta z tego samochodu.

Mając na uwadze te okoliczności Sąd uznał, że nie ma podstaw do uznania, iż sporny pojazd wchodzi do majątku osobistego małżonka dłużniczki.

Po pierwsze, w dacie jego nabycia między małżonkami obowiązywał ustrój wspólności majątkowej, zaś zasadą jest, że przedmioty zakupione w trakcie trwania małżeństwa nabywane są do majątku wspólnego. Obojętne jest czy czynności dokonuje jeden z małżonków czy oboje.

Po drugie brak jest przesłanek do ustalenia że nastąpiła surogacja i że samochód został zakupiony ze środków otrzymanych wyłącznie przez małżonka dłużniczki w drodze darowizny. Stanowisko skarżącego było w tym zakresie niespójne – twierdził, że za samochód zapłacił ojciec, który mu go kupił, a jednocześnie twierdził że otrzymał darowiznę pieniężną i zgłosił ją w Urzędzie Skarbowym (co jednak nie zostało potwierdzone przez US). Fakt otrzymania darowizny od ojca do majątku osobistego należy więc uznać za nieudowodniony. Na marginesie można zauważyć, że uiszczenie przez skarżącego w Urzędzie Skarbowym podatku od czynności cywilnoprawnych w związku z

umową sprzedaży samochodu (k. 74) w żaden sposób nie przekłada się na przynależność tego pojazdu do jego majątku osobistego.

Po trzecie, skoro od momentu zakupu koszty utrzymania pojazdu były pokrywane z zarobków skarżącego, a więc w istocie z majątku wspólnego, to jest to okoliczność raczej potwierdzająca niż zaprzeczająca, iż pojazd ten stanowił majątek wspólny małżonków.

Sąd pominął w całości złożone przez skarżącego oświadczenie podpisane przez niego i przez dłużniczkę, z podpisami notarialnie poświadczonymi w dniu 9 września 2015 r., iż samochód ten został zakupiony z majątku osobistego H. K. (1). Jest to wyłącznie oświadczenie wiedzy, a więc odzwierciedla jedynie własne stanowiska dłużniczki i skarżącego, a notarialne poświadczenie podpisów nie zmienia jego charakteru. Oświadczenie to zostało zresztą sporządzone, jak wynika z jego daty, na potrzeby postępowania egzekucyjnego.

Bez znaczenia jest to, czy w dowodzie rejestracyjnym wpisany jest jedynie małżonek dłużniczki czy oboje małżonkowie. Praktyka wpisywania jednego bądź obojga małżonków do dowodu rejestracyjnego jest zróżnicowana, a organ rejestrujący nie ma nawet możliwości weryfikacji oświadczeń osoby dokonującej rejestracji. O przynależności do majątku wspólnego lub osobistego nie decyduje wpis w tego typu dokumencie, lecz źródło pochodzenia kontentego składnika majątku.

Dodać można, że uwzględnienie skargi oznaczałoby, że w każdym przypadku egzekucji z majątku wspólnego, samo oświadczenie małżonka że konkretny przedmiot jest jego majątkiem osobistym, obligowałoby do umorzenia egzekucji w tym zakresie.

Wypada też zaznaczyć, że prawomocnym postanowieniem w sprawie XI Co 1156/14 Sąd Rejonowy w Toruniu oddalił skargę H. K. (1) na zajęcie przedmiotowego pojazdu.

Reasumując, w ocenie Sądu skarżący nie zdołał wykazać aby przedmiotowy pojazd należał do jego majątku osobistego, a skierowana do niego egzekucja pozostawała w sprzeczności z treścią tytułu wykonawczego. Należało więc uznać, że postępowanie nie podlegało umorzeniu na podstawie art. 825 pkt 3 k.p.c., co prowadziło do oddalenia skargi jako bezzasadnej.

O kosztach Sąd postanowił zgodnie z art. 98 § 1 i 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. uznając skarżącego za stronę przegrywającą postępowanie skargowe.